

4.8. Vexetación

O territorio que conforma o concello de Frades presenta unha gran uniformidade: o relevo é pouco accidentado, a altitude oscila entre os 200 e os 600 m; as temperaturas son suaves e as precipitacións abundantes. Todo isto fai que a zona sexa, como xa se dixo, bastante uniforme desde o punto de vista botánico e bioclimático.

A xefa do servizo de
Urbanística III
Lucía Linares Yáñez

de data 09 XAN. 2016 4.8.2. Coroloxía

Desde o punto de vista corolóxico ou bioxeográfico, a zona encádrase dentro da Rexión Eurosiberiana, Subrexión Atlántico-Medioeuropea, Superprovincia Atlántica, Subprovincia Astur-Galaica, que dende o estreito corredor litoral, limitado ó sur polos macizos cantábricos, acada a través de Galicia á ría de Aveiro (Portugal).

4.8.1. Flora

Floristicamente, Galicia forma parte da Rexión Nemoral Eurosiberiana, rexión integrada dentro do Reino Floral Holártico.

Polo seu carácter limítrofe coa Rexión Floral Mediterránea, Galicia presenta unha composición florística con abundantes elementos mediterráneos, sobre todo na súa porción meridional.

A gran uniformidade altitudinal e climática da zona fai que o número de especies sexa relativamente escaso en comparación coa riqueza florística galega.

Preséntanse en gran número xeofitos subatlánticos e euatlánticos. En segundo lugar os boreais e os medioeuropeos, un menor número de endemismos iberoatlánticos. Por último, os xerofitos subatlántico-mediterráneos e mediterráneos.

Podemos clasifica-los xeoelementos pola súa orixe (segundo a Dupont, Walter e Bellot).

EU-ATLÁNTICOS

- Ulex galii
- Daboecia cantabrica
- Serratula seoanei
- Sedum anglicum
- Árnica montana atlantica

IBERO-ATLANTICOS:

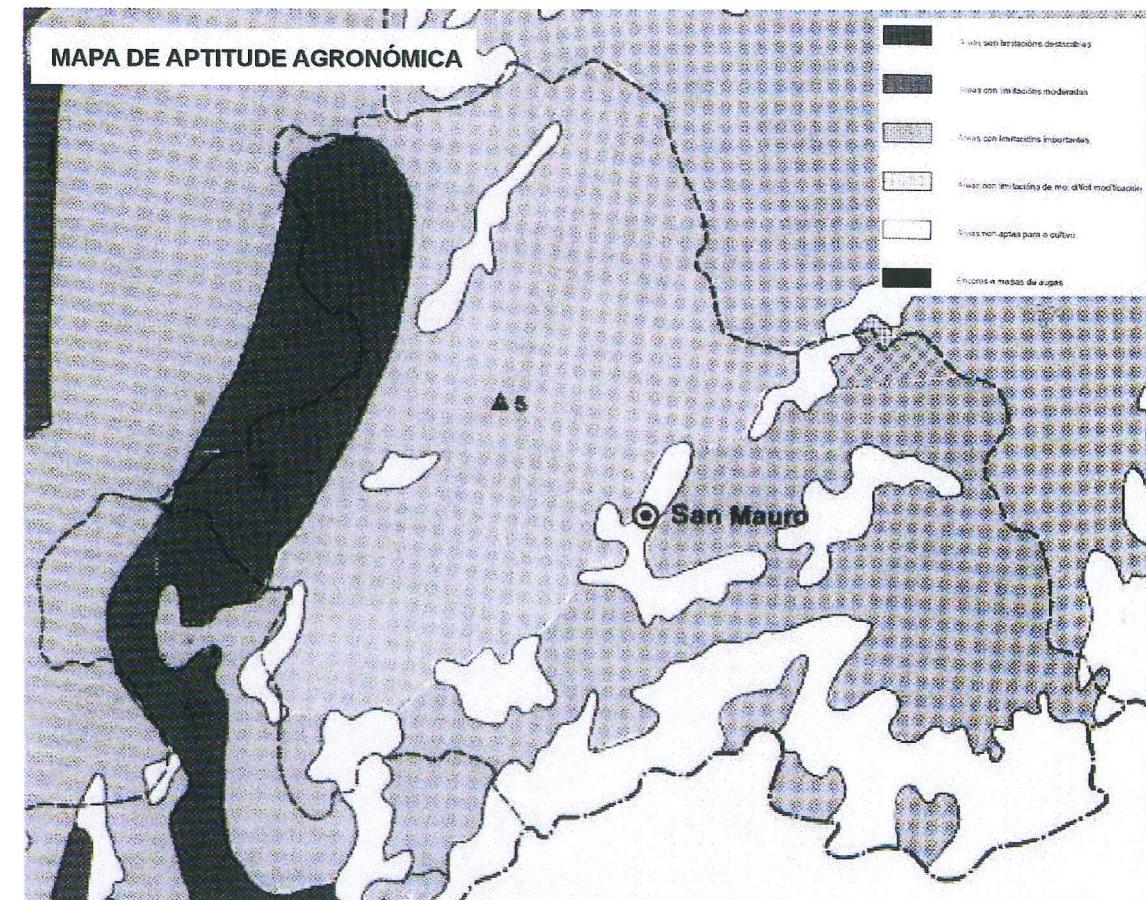
- Genista Florida leptoclada
- Omphalodes nitida

SUBATLÁNTICO-MEDITERRÁNEOS:

- Castanea sativa
- Ilex aquifolium
- Verbascum pulverulentum
- Tamus communis

MEDIO-EUROPEOS

- Agnus Glutinosa
- Clematis vitalba
- Hedera helix

Delimítanse tres subsectores: o primeiro, Compostelano-Lucense, de maior influencia astur-galaica e laciano-ancarense, ocupa o territorio no que se insire Frades. Neste territorio está equilibrada a serie colino-montaña (*Rusco aculeati-Querceto roboris sygmetum*) e ainda os breixos do *Daboecienion cantabricae* albergan elementos esixentes en choivas estivais, coma *Daboecia cantabrica*, *Ulex gallii subsp., breoganii* e *Pseudarrhenatherum longifolium*, entre outros.

4.9. Fauna

Non existen estudios nin catálogos faunísticos rigorosos sobre a fauna do Concello de Frades. En xeral, poderíase dicir que é a típica do centro de Galicia, aínda que as especies mais comúns están

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento foi aprobado provisionalmente por este Concello en Sesión Plenaria celebrada o dia 12 de setembro de 2017.

Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Sánchez Otero.

A continuación citanse algunas das especies que pertenecen a distintos grupos mencionados en diversos estudios consultados.

Vertebrados

PEIXES

- Salmo trutta trutta (reu)
- Salmo trutta fario (troita)
- Chondrostoma polylepis (boga)
- Anguila anguila (anguila)

ANFÍBIOS E REPTIS

- Triturus boscai (tritón)
- Salamandra salamandra (salamandra)
- Bufo bufo (sapo comun)
- Lacerta schreiberi (lagartixa)
- Natrix natrix (cobra de collar)
- Vipera seoanei (vibora de seoane)

MAMÍFEROS

- Erinaceus europaeus (ourizo)
- Talpa occidental (toupa)
- Ripistrellus pipistrellus (mórcego comun)
- Oryctolagus cuniculus (coello)
- Sciurus vulgaris (esquío)
- Arvicola japidus (pouca de auga)
- Rattus norvegicus (pouca comun)
- Rattus rattus (pouca cenicienta)
- Apodemus sylvaticus (rato de campo)
- Mus musculus (rato caseiro)
- Vulpes vulpes (raposo)
- Lutra lutra (lontra)
- Os sus scrofa (xabaril)

Aves

- Buteo buteo (ratoeiro)
- Tyta alba (coruxa)
- Cinclus cinclus (melro)
- Erithacus rubecula (petirrojo)
- Passer domesticus (gorrión)
- Pyrrula pyrrula (reiseñor)

O Catálogo galego de especies ameazadas, regulado polo Decreto 88/2007, de 19 de abril (DOG núm. 89), ou segundo o anexo II da Ley 42/2007 de patrimonio natural e da biodiversidade, así como as especies silvestres en réxime de protección especial (RD 139/2011) identificadas no concello de Ordes están relacionadas no punto 4.7.2.1. deste estudio.

4.10. Biodiversidade

A biodiversidade reflicte o número, variedade e variabilidade dos organismos vivos e cómo estos cambian dun lugar a outro e co paso do tempo. Inclúe a diversidade dentro das especies (diversidade xenética), entre especies (diversidade das especies) e entre ecosistemas (diversidade dos ecosistemas).

A biodiversidade é importante para todos os ecosistemas, non so para os "naturais", senón tamén para os controlados polo home (granxas, explotacións agrarias, etc.). A biodiversidade constitúe a base de un gran número de beneficios que os ecosistemas proporcionan.

A pesar das ferramentas e fontes de información existentes, medir a biodiversidade con precisión é difícil. Para esta medición se empregan diversos indicadores ecológicos, como o número de especies que se atopan nunha área determinada. Estes indicadores, por si mesmos, non son capaces de recoller todos os aspectos da biodiversidade, pero si son útiles para tomar decisións no ámbito da planificación, como é este caso.

Neste zona, os factores responsables do prexuízo que sofre a biodiversidade son escasos, aínda que intensos, pudendo citar a intensificación da repoboación forestal, que en Frades acada niveis importantes, así como o abandono das terras menos produtivas. Outro factor de prexuízo para a biodiversidade é a situación do territorio municipal, enmarcado pola autoestrada AP-9 ao oeste e a estrada N-634 ao leste, feito que pode xerar fragmentación do territorio, impedindo ou dificultando a conectividade ecológica. Ligado a este factor está a heteroxeneidade da paisaxe, representada pola gran variedade de usos do solo (principalmente agrícola e forestal), que xera un mosaico moi variado e intenso, feito que tamén pode afectar á diversidade biolóxica por canto afecta á conectividade entre os diversos hábitats. Habería que engadir tamén o cambio climático, que podería acelerar, a curto prazo, o ritmo de perda da diversidade biolóxica.

Pola contra, tamén existen no concello factores positivos para a biodiversidade, como é a existencia de destacadas manchas de vexetación natural (ZEC Río Tambre) no territorio municipal, en moitos casos pouco fragmentadas e alteradas, sobre todo nos cursos dos ríos (Tambre, Samo e Maruza).

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento é o Plan Xeral de Ordenación Municipal (PXM) de Frades, aprobado provisionalmente por este Concello en 2017, e que aínda persiste o volumen da vexetación ripícola existente.

Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

Segundo o Catálogo galego de especies ameazadas, regulado polo Decreto 88/2007, de 19 de abril (DOG núm. 89); e o anexo II da Ley 42/2007 de patrimonio natural e da biodiversidade, e incluída baixo a clasificación que segue a Unión Internacional para a Conservación da Natureza (IUCN), no espazo no que se encadra o concello de Frades se poden atopar as seguintes especies clasificadas:

(E: en perigo de extinción), V: vulnerables)

Flora

- Isoetes fluitans (E)
- Narcissus cyclamineus (V)
- Narcissus pseudonarcissus subsp. nobilis (V)

Invertebrados

- Elona quimperiana (E)
- Geomalacus maculosus (V)
- Macromia splendens (E)
- Margaritifera margaritifera (E)
- Unio pictorum (V)

Anfibios

- Chioglossa lusitanica (V)
- Hyla arborea (V)
- Rana iberica (V)
- Rana temporaria subsp. parvipalmata (V)

Aves

- Circus pygargus (V)
- Emberiza schoeniclus subsp. lusitanica (E)

Mamíferos

- Galemys pirenaicus (V)
- Myotis bechsteinii (V)
- Rhinolophus ferrumequinum (V)
- Rhinolophus hipposideros (V)

4.11. A paisaxe

Dende o punto de vista da xeografía, a paisaxe é un espazo ou territorio sobre o que se relacionan diferentes elementos xeográficos, físicos, biolóxicos e humanos, que forman un conxunto diferenciado.

A Comunicación da Comisión Europea² concibe a paisaxe como "sistemas coa súa propia xeoloxía, os seus propios usos do solo, características naturais e artificiais, fauna e flora, cursos de auga e clima. Os paisaxes son formados e caracterizados polas condicións socioeconómicas e os modelos de asentamiento da poboación. A preservación e mellora das paisaxes son importantes para a calidade de vida, así como para o funcionamento dos sistemas naturais.

A Ley 42/2007 do Patrimonio Natural e da Biodiversidade define a paisaxe como "calquera parte do territorio cuio carácter sexa o resultado da acción e a interacción de factores naturais e/ou humanos, tal como o percibe a poboación".

De conformidade co establecido na Lei 7/2008 de 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, paisaxe é "...calquera parte do territorio tal e como o percibe a poboación, cuxo carácter sexa o resultado da acción e da interacción e factores naturais e humanos".

A paisaxe é, en definitiva, a percepción que se posúe dun sistema ambiental. A consideración da paisaxe como medio ambiente implica dous xeitos fundamentais: a paisaxe como aglutinador dunha serie de características do medio físico e a capacidade que ten unha paisaxe para absorber os usos e actuacións que teñen lugar sobre el. Non obstante, o tratamento da paisaxe presenta a dificultade de atopar unha sistemática obxectiva para o medir, se ben case todos os modelos cadran en tres apartados: a visibilidade, a calidade paisaxística e a fraxilidade da paisaxe, definida como a capacidade para absorber os cambios que se producen nel. Así, os factores que integran a fraxilidade son: biofísicos (solo, vexetación, cromatismo, etc.), morfolóxicas (concavas e fitos visuais, etc.) e a presión humana.

O Mapa das Grandes Áreas e Comarcas Paisaxísticas, da Estratexia da Paisaxe Galega, clasifica a Frades dentro da Terra de Ordes, na unidade da Galicia Central. Pola súa parte, no Plan Director da Rede Natura 2000, no seu Anexo I (Patrimonio natural e biodiversidade), Ordes encádrase no grupo de paisaxe 2 (Vales sublitorais Cantabro-Atlánticos), dentro do tipo 2-2 Sublitoral Ártabro. Este grupo 2 é unha das grandes unidades en que se subdivide a Galicia continental, nunha área de transición formada por pequenas chairas, entre as terras baixas onde ainda se percibe a influencia oceánica e os tramos finais dos vales e as bocanareiras e o pé das montañas situadas máis ao leste. Este espazo sublitoral presenta hoxe unha paisaxe fortemente humanizada e moi poboada, onde a vexetación natural son xa escasos, sendo substituídos polas terras de cultivo e bosques de repoboación.

Dende o punto de vista da paisaxe, a comarca de Ordes está inscrita na peneira galega, superficie amesetada, interrompida as veces por pequenas formas de relevo e claramente delimitada por escarpes no seu descenso cara os vales que se abren en dirección á costa. Cara ao oeste vese interrompida por un accidente tectónico —a fosa meridiana— que se inscribe no val do río Dubra. No

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do PXOM de Frades, aprobado provisionalmente por este Concello en Sesión Plenaria celebrada o día 12 de setembro de 2017.

Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

de data

09 XAN. 2018

A xefa do servizo de Planificación
Urbanística III
Lucía Linares Yáñez

límite noroccidental esténdese a serra de Montemaior, que serve de divisoria coa comarca de Bergantiños. O límite meridional está formado polo val do río Tambre, que funciona como límite físico.

Polo que fai ao concello de Frades, o seu territorio sitúase no curso alto do río Tambre e presenta un relevo pouco contrastado, descendente cara ao sur, con alturas que van dende os 420 metros ao norte, no límite co concello de Frades e os 280 metros no curso do Tambre, que fai de límite sur do concello. Esta suavidade topográfica de Frades débese á natureza do rochedo: os xistos metamórficos precámbricos pertencentes á chamada "Serie de Ordes" que, debido a súa textura fina, son facilmente atacables pola alteración química, dando lugar a unha paisaxe ondulada, de pendentes suaves e amplos vales. Só algúns afloramento de cuarzo, como o monte Peñasco en Abellá da lugar a formas más abruptas.

Esta situación xeográfica de Frades na penechira fai que, dende o punto de vista da paisaxe, este concello posúe unha gran unidade morfolólica, onde se alternan pequenas elevacións espalladas con lixeiras incisións debidas á rede fluvial.

Esta monotonía da paisaxe so se ve alterada pola disposición dos cultivos, alternándose usos agropecuarios e forestais, xerando un mosaico cromático que se advirte tanto dende a fotogrametría como dende o propio terreo. Outra característica deste concello é que, non habendo condicionantes físicos para o poboamento, este presenta unha extraordinaria difusión, contribuíndo a este factor a densidade da rede viaria.

Así pois, o patrón escénico deste territorio está determinado pola uniformidade da paisaxe, na que non se identifican grandes unidades diferenciadas nin fitos nin concas visuais destacables. O rango de pendentes é baixo, cunha fisiografía onde predomina a chaira e a xeomorfología non se considera elemento clave na configuración do espazo visual do concello de Ordes.

Dito o anterior, compre ter en conta a vexetación arbórea, sobre todo a formada polos frecuentes bosques de repoboación de eucaliptos, que adoitan ter un marco de plantación estreito e unha gran altura, xerando pantallas visuais. Estes bosques, dende o punto de vista da paisaxe, eran compartimentación e teñen unha clara compoñente impermeabilizadora do terreo, limitando en gran medida a conexión visual e mesmo a visión xeral do territorio, alterando o patrón escénico teórico, que queda confinado a pequenas unidades moi variadas e heteroxéneas.

4.11.1. Unidades e subunidades de paisaxe.

Unha vez analizado o territorio, este divídese en unidades homoxéneas, e para iso, realiza un inventario dos feitos parciais que compoñen a paisaxe, mediante:

- Análise da cartografía existente da zona obxecto de análise.
- Fotointerpretación de fotogrametría.
- Traballo de campo, no que se confirman ou modifican os límites das unidades e a veracidade dos datos reflectidos na cartografía consultada.

- Análise dos factores que inciden no territorio –xeomorfología, hidroloxía, vexetación, edafología e incidencia humana, entre outros, e establecese a cartografía definitiva.

As distintas características superponse para formar as Unidades da Paisaxe. Esta división do territorio debe permitir obter maior información sobre as súas cualidades para o seu posterior tratamento. Trátase de lograr unidades de paisaxe homoxéneas tanto nos compoñentes que a conforman como na resposta visual ante posibles actuacións.

Dada a citada homoxeneidade xeográfica e morfológica do terreo (baixo rango das pendentes), así como a ausencia de fitos visuais, só se identifica unha única unidade visual, cujo elemento clave na configuración do espazo visual non é a xeomorfología, senón a organización do terrazgo (o poboamento e a disposición das terras de cultivo e forestais).

Esta unidade, que se corresponde coa totalidade do territorio municipal, presenta unha permeabilidade/conectividade visual media-baixa, xa que, como xa se ten dito, a disposición do arborado e do agro confina en pequenos espazos a conectividade visual. Como excepción ao anteriormente dito, existen zonas –nas partes máis elevadas- onde existe unha gran profundidade visual, grazas á ausencia de grandes elevacións do terreo. A calidad da paisaxe é elevada, con características plenamente rurais, e non existen infraestruturas ou outros elementos que alteren este patrón, ao tempo que permanece unha estrutura flexible da paisaxe, de xeito que esta ruralidade é o principal valor visual do concello.

A explotación de ERIMSA non se considera un elemento de ruptura co patrón escénico dominante, dado o seu pequeno tamaño e a súa localización, a algo máis de 300 m de altitude. Tampouco os núcleos de poboación alteran o patrón escénico. Mais ben, contribúen a súa definición. Sí se consideran un elemento disturbador do patrón as frecuentes plantacións de eucaliptos, que alteran as formas orgánicas e horizontais predominantes con formas xeométricas moi uniformes.

Liñas horizontais e profundidade visual

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do PXOM de Frades, aprobado provisionalmente por este Concello en Sesión Plenaria celebrada o dia 12 de setembro de 2017.

Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

de data

09 XAN. 2018

A xefa do servizo de Planificación
Urbanística III
Lucía Linares Yáñez

As cores predominantes son todas as tonalidades de verde, dende o verde escuro das frondosas ao verde claro dos cultivos. No período estival a cor verde é case que total, xa que ao verdes do arborado hai que engadir os cultivos –millo fundamentalmente- e as pradeiras. En outono e inverno aparecen as tonalidades marróns das terras baleiras e da vexetación natural desprovista de follas, mentres que as frondosas conservan a súa cor verde.

As texturas son tamén moi variadas, e van dende o gran fino das abundantes pradeiras, pasando polo gran medio das extensas plantacións de millo, ata o gran grosso do arborado. Como no caso das cores, as texturas tamén están condicionadas pola época do ano.

Liñas horizontais e profundidade visual

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do PXOM de Frades, aprobado provisionalmente por esta Concello en Sesión Plenaria celebrada o dia 12 de setembro de 2017.
Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo., Carmen Gómez Otero.

Plantación de millo

de data

09 XAN. 2018

A xefa do servizo de Planeamento
Urbanístico III

Lucía Linares Yáñez

Liñas verticais. Pantalla visual

Liñas verticais. Pantalla visual

Liñas verticais e horizontais. Pantalla visual ao fondo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o
presente documento forma parte do PXOM
de Frades, aprobado provisionalmente por
este Concello en Sesión Plenaria celebrada
o día 12 de setembro de 2017.

Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero

de data

09 XAN. 2018

A xefa do servizo de Planificación
Urbanística III
Lucía Linares Yáñez

Liñas verticais e horizontais. Pantalla visual ao fondo

Exemplo de elementos de compartimentación visual

A súa vez, compre describir as seguintes tipoloxías de paisaxe:

Paisaxe urbanizada

Esta tipoloxía é moi escasa neste concello: só o núcleo de Pontecarreira ten esta consideración, aínda que se trata dun tecido moi pouco denso, desenvolvido ao longo do viario e con numerosos espazos baleiros e baixa altura da edificación. Amais, esta consideración urbana lle ven dada más pola súa función a escala municipal que pola importancia do seu tecido urbano.

A edificación é de escasa altura, predominando a edificación de 2 ou 3 alturas, así como a vivenda unifamiliar. A calidade visual desta unidade é media-baixa, debido a que se poden atopar edificios en construcción ou abandonados, mestura de usos (vivendas e talleres e outras pequenas industrias), medianeiras, espazos baleiros e unidades illadas, aínda que a medida que se va completando a trama urbana, a calidade visual experimentará unha importante mellora.

Outro factor que produce impacto visual na zona máis poboada é presenza de infraestururas, sobre todo a estrada N-634 que salva o asentamento a través dunha ponte e dun paso inferior.

Pontecarreira

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do PXOM de Frades, aprobado provisionalmente por este Concello en Sesión Plenaria celebrada o día 12 de setembro de 2017.

Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

de data

09 XAN. 2018

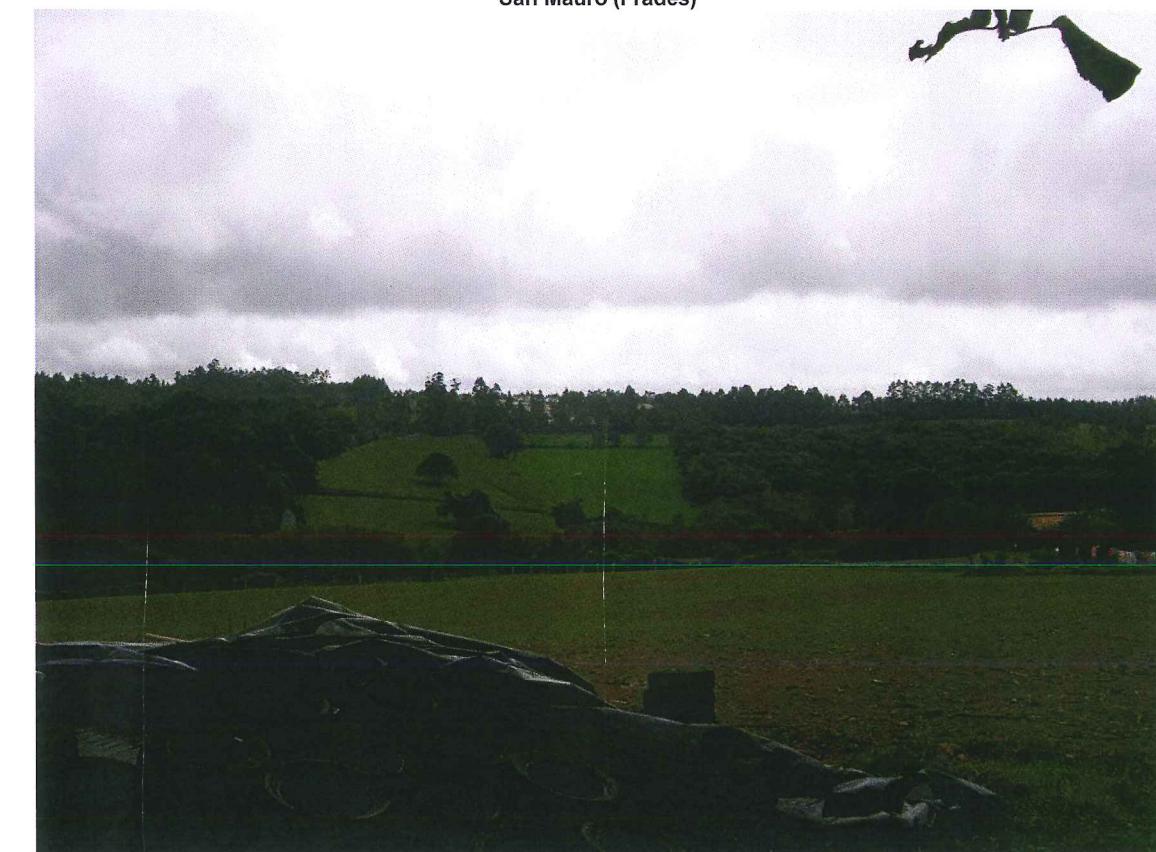
Pontecarreira, detalle

Paisaxe rural

A paisaxe rural presente en Frades é a tipoloxía máis frecuente, e é a típica da Galicia Atlántica, cunha elevada compoñente de antropización, e está conformada polos núcleos rurais, o seu alfoz e os terreos de cultivo, que conforman un mosaico que reflicte en boa medida a especialización produtiva gandeira do concello, no que abundan as leiras dedicadas a plantacións de forraxeiras. En xeral, o medio rural de Frades presenta unha boa calidade visual, aínda que as edificacións dos núcleos rurais se atopan en moi diversos estados de conservación, cando non se atopan inacabadas.

San Mauro (Frades)

Paisaxe rural (Frades)
DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do PXOM de Frades, aprobado provisionalmente por este Concello en Sesión Plenaria celebrada o dia 12 de setembro de 2017.
Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

Paisaxe natural e seminatural

Estas dúas tipoloxías se atopan moi misturadas entre si e coas terras de cultivo, como corresponde ao estadio de humanización que presenta este concello. As áreas de vexetación natural están vencelladas principalmente aos cursos fluviais e a pequenas áreas illadas ou mesturadas con bosques de repoboación de eucalipto. Por outra parte, esta tipoloxía tamén pode considerarse parte da paisaxe rural de Frades, formando entre as tres tipoloxías un continuo territorial bastante homoxéneo.

4.12. Síntese da situación actual e problemática do concello

Como xa se ten dito, a actividade extractiva da empresa ERIMSA no concello lévase a cabo nun polígono de aproximadamente 2,44 Km de perímetro, no lugar de Cruceiro, e pode xerar contaminación da xea a causa do movemento de terras e a causa das emisións da maquinaria empregada. Outros impactos son o ruído xerado pola propia actividade e o impacto na paisaxe, aínda que este último impacto non é moi importante grazas á compartimentación física do territorio, que fai que este impacto sexa puramente local. Outro aspecto é que esta actividade emprega importantes volumes de auga en tarefas de lavado do mineral, tanto do extraído *in situ* como do extraído en outros concellos e que se trae a Frades. Estas augas están saturadas de mineral pulverulento arxioso e cuarcítico e, en caso de vertidos accidentais, pode ocasionar, entre outros efectos, a impermeabilización dos solos afectados.

Outra actividade susceptible de xerar contaminación é a gandería. Este risco –e o seu impacto- pode concretarse en dúas vías: a contaminación dos solos e das augas superficiais e/ou subterráneas por xurros e os residuos plásticos procedentes do empacado da herba.

Outro aspecto que incide tamén nos solos e nas augas derívase das deficiencias no saneamento, é que se concreta na existencia de fosas sépticas e pozos negros (ausencia de depuración), que pode contaminar fontes, mananciais e correntes superficiais e, polo tanto, xerar riscos para a saúde humana. Compre ter en conta só existe rede de saneamento en Pontecarreira, e o 86,7% das vivendas teñen saneamento autónomo.

Polo que fai á contaminación por xurros, esta incide basicamente nos solos e nas augas. No eido atmosférico, incide en aspectos de “confort” ambiental, pois redúcese a maos cheiros en puntos de concentración de gando e, en moito menor medida, á difusión aérea de patóxenos.

Canto os efectos nos solos, destan os problemas derivados dos compostos nitroxenados, potásicos e fosfatados presentes nos xurros.

A contaminación da auga a partir do vertido de xurros segue as tres vías clásicas de distribución de augas sobre a superficie: superficial, subsuperficial e profunda, e os compostos causantes citanxe xa no caso dos solos, e a súa incidencia é máis baixa que no caso dos solos, a causa do maior poder de renovación das augas. Canto á contaminación microbiolóxica das augas redúcese aos focos puntuais dos vertidos.

A xefa do servizo de Planeación
Urbanística III
Lucia Linares Yáñez

de data 09 XAN. 2018

LUCIA LINARES YÁÑEZ

no ordenamento urbanístico municipal, que se acentúan coa aparición dunha serie de construcións que se ben se poden incluír nun proxecto ordenador global, a día de hoxe carecen de legalidade, ou xurdiron á marxe desta.

b) A crecente importancia das vías de comunicación, que aumentan en grande medida as expectativas de medra da zona, así como a obtención do solo necesario para completar os servizos públicos e sistemas xerais do termo municipal fan necesaria a redacción do Plan Xeral de Ordenación Municipal, para adecuar o planeamento ás novas formas de concebir a ordenación do territorio municipal e comarcal, así como permitir a introducción dos mecanismos, instrumentos e técnicas que a moderna lexislación permite, á fin de facer unha normativa máis flexible nas súas determinacións, más áxil en canto á súa posibilidade de xestión e execución e máis equilibrada en canto á ocupación do territorio, á vez que introducir as técnicas previstas na lexislación para reparto de beneficios e cargas derivadas do planeamento, que posibiliten ó Concello manter o seu proceso de desenvolvemento, resolvendo á vez a xeración das zonas libres, sistemas xerais e reserva de solo para equipamentos que necesariamente debe acompañar a este proceso.

O modelo territorial e urbano preliminar proposto para o Concello de Frades, derivado da diagnose operativa exposta, baséase nos seguintes obxectivos específicos:

- O obxectivo fundamental, no actual solo urbano do municipio de Frades, é o de completar a súa ordenación, facendo fronte á situación actual, que demanda completar aquela mediante determinacións directas de ordenación e posterior execución.
- Formulación dun uso equilibrado do medio rural, considerando o respecto ó medio ambiente e á paisaxe como valores de desenvolvemento, e potenciando os usos produtivos intrínsecos. Especial atención na imbricación axeitada de equipamentos e industrias de localización co medio. Cumprimentación da trama dos núcleos existentes, mellorando a súa funcionalidade e impeditido a edificación indiscriminada do territorio.
- Equilibrio territorial no nivel de equipamentos dotacionais e estándares, utilizando como ámbito de referencia a parroquia.
- Crecemento sostido no tempo, baseado no ocio avanzado, no comercio especializado, nos servizos á poboación e no reforzo das potencialidades industriais; establecendo unha relación axeitada entre o medio natural e o construído.
- Interese pola consecución dunha rede de espacios públicos de calidade.
- Procura dunha escala de pormenor para a continuidade e a integración, como manifestación dunha actitude concreta e realista de cara a resolver problemas correctamente dimensionais en escala e funcionalidade.
- Participación real nos procesos de definición e posterior xestión do Plan Xeral de Ordenación Municipal.

de data
09 XAN. 2018
A xefa do servizo de Planeación
Lucía Linares Yáñez

Tendentes á consecución destes fins, o PXOM debe recoller os seguintes obxectivos e criterios de

carácter xeral:

A) Reestruturação funcional do tecido urbano:

A.1) Equilibrio urbanístico entre diferentes áreas do concello.

A.2) Impedir a invasión indiscriminada do territorio.

A.3) Completar a trama urbana do núcleo urbano existente, mellorando a súa funcionalidade.

A.4) Prever o enlace dos novos crecementos cos núcleos rurais circundantes

B) Consideración da importancia do medio rural:

B.1) Manter e fortalecer o actual sistema de núcleos.

B.2) Conservar a parroquia como institución básica da convivencia rural.

B.3) Potenciar as actividades agropecuarias e forestais.

B.4) Potenciar a rehabilitación e recuperación do patrimonio arquitectónico popular.

B.5) Eliminar usos non desexados e incompatibles co uso residencial.

C) Conservación ambiental:

C.1) Conservar a paisaxe natural e os seus compoñentes individualizados (acuíferos, cursos fluviais, masas forestais, etc.).

C.2) Conservación e recuperación do patrimonio arquitectónico, cultural e medioambiental. O estudio pormenorizado establecerá detalladamente este obxectivo en relación co patrimonio arquitectónico e cultural.

C.3) Conseguir para uso público, áreas de interese que pasen a constituir o sistema xeral de espazos libres do termo municipal.

C.4) Recoñecer e potenciar aquelas áreas con alto valor ecolóxico, incluídas ou non en inventarios de espazos naturais.

C.5) Ordenar axeitadamente as actividades vinculadas co aproveitamento dos recursos naturais e transformación de produtos vinculados ao sector primario.

D) Dotación de elementos Comunitarios:

D.1) Equilibrio dos aproveitamentos lucrativos e os usos comunitarios a establecer nos solos intersticiais vacantes situados dentro da trama urbana.

D.2) Mellora das actuacións infraestruturais que supoñan unha recuperación da calidade de vida (saneamento, viario e rede xeral de comunicacións).

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do PXOM de Frades, aprobado provisionalmente por esta Concello en Sesión Plenaria celebrada o dia 12 de setembro de 2017.
Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

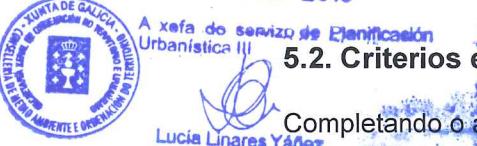
Asdo.: Carmen Gómez Otero

de data

09 XAN. 2018

5.2. Criterios específicos de marcado carácter ambiental

Completando o anterior, o PXOM de Frades debe basearse nos seguintes criterios específicos:

- E) Integración dos diferentes grupos sociais, urbanos e rurais do concello, conservando cada unha das súas particularidades.
 - E.1) Respeito á distribución descentralizada e xerárquica da poboación no concello.
 - E.2) Defensa do equilibrio intersectorial existente.
 - E.3) Fomento, de acordo coa Lei 9/2002, modificada pola Lei 15/2004, da construcción de vivendas suxeitas a algúns réximes de protección.
 - E.4) Fomento da rehabilitación da arquitectura tradicional.

5.1. Criterios e obxectivos específicos

A formulación e realización do Plan Xeral de Ordenación municipal para o municipio de Frades ten unha orientación destinada a obter un modelo de utilización do solo a longo prazo, urbanísticamente equilibrado e de desenvolvemento sostible, que consiga as mellores condicións e calidade de vida para os seus habitantes.

A formulación do Plan Xeral preparará ó municipio para resolver os actuais problemas de modernización e procura de maior dinamismo dos sectores produtivos, neste caso os industriais, agropecuarios, forestais ou ecoturísticos, sendo capaz de prever un crecemento continuado e sostido nos próximos anos.

Apoiándose na mencionada estrutura xeral, recoñece a existencia dun núcleo urbano, no que a día de hoxe se concentra a principal consolidación edificatoria e existencia de servizos, a existencia dun entramado de núcleos más miúdo cuia organización principal é a parroquia, así como os solos urbanizables e rústicos tendo en conta o conxunto de obxectivos urbanísticos.

O Plan Xeral plantéxase como obxectivo favorecer o desenvolvemento cualitativo de Frades e ser eminentemente realista. Capaz de ser levado á práctica, permitindo conseguir a materialización das determinacións de planeamento que se fixan, nos prazos que se determinan. Un Plan Xeral no que o equilibrio entre as propostas de planeamento, as de xestión urbanística e a capacidade da Administración actuante, sexa notoria e patente.

Como desenvolvemento deste obxectivo xeral, considérase, asemade, obxectivo básico para o conxunto do termo municipal coñecer a vocación fundamental de cada parte do seu solo, a fin de recuperar e desenvolver de forma positiva os recursos do medio físico, as actividades agrarias, industriais e comerciais; desenvolver as comunicacións e os servizos comunitarios e favorecer o máximos rendemento posible a través das determinacións de planeamento que ós solos se lle asignen.

A relación dos obxectivos e criterios de ordenación do PXOM de Frades atópase no capítulo 4 da Memoria do PXOM.

5.2.1. Criterios respecto á sostibilidade territorial e densidade urbana

A relativa escaseza de solo como soporte da actividade económica, os especiais valores naturais e paisaxísticos do territorio municipal, a singular orografía, a fraxilidade dos ecosistemas e o risco de perda de calidade de vida dos habitantes, posto xa de manifesto en diversas áreas da nosa Comunidade Autónoma, obriga a propor accións e previsións dirixidas máis que ó control do crecemento, a evitar a urbanización e a edificación dispersa ou o consumo inxustificado de novos solos, orientando as actuacións públicas e privadas cara a recuperación, rehabilitación ou reforma da edificación existente e a colmatación dos espazos baleiros no único núcleo urbano do concello ou en áreas xa antropizadas nos núcleos rurais.

O aumento da densidade nos núcleos rurais tradicionais ten que ir acompañado dunha política de preservación do medio rural co fin de potenciar o seu insustituíble valor paisaxístico e ecolóxico, así como soporte de outros usos e actividades innovadoras, dentro do que se entende como "conservación activa do medio rural".

5.2.2. Criterios respecto dos límites territoriais do crecemento

Na proposta de clasificación adoptaranse criterios restritivos de crecemento. Concretamente, son os seguintes:

- Os crecementos propostos deberán ser proporcionais ao crecemento efectivo da poboación, entendendo como poboación a do núcleo urbano e a dos núcleos rurais.
- Empregaranse os solos urbanos non consolidados, de pequena superficie, nas áreas intersticiais da trama urbana existente, e sectores de solo urbanizable de ensanche na trama existente, estritamente dimensionados ó crecemento previsible.
- Non se plantearán crecementos por ocupación de solo de nova creación, non previstos no planeamento vixente, xa que con este solo e mediante a colmatación dos solares e parcelas vacantes existentes en solos urbanos ou nos núcleos rurais resólvense as necesidades na maior parte dos casos.
- En ningún caso se proporán solos residenciais nas proximidades de calquera espazo natural ou proposto para a súa inclusión na Rede Natura, ou de calquera área recollida neste informe ou no Plan como de Protección Ambiental. Tampouco se proporán solos residenciais ocupando formacións orográficas e susceptibles de producir impacto visual ou paisaxístico, así como de aqueles solos con pendente superior ó 30%.

DILIXENCIA.- Para facer constar que el presente documento es la versión definitiva del PXOM de Frades, aprobado provisionalmente por este Concello en Sesión ordinaria celebrada o dia 12 de setembro de 2017.
Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

5.2.3. Criterios de planeamento respecto ó tratamento do medio rural

Fora das áreas delimitadas polo planeamento como asentamentos, só se permitirán as edificacións relacionadas coa conservación e xestión do medio, actividades agropecuarias e industriais e os servizos incompatibles cos usos propios dos asentamentos ou non procedentes nos solos urbanos, as instalacións precisas para a extracción de minerais e o aproveitamento das enerxías renovables, as actividades turísticas vencelladas ó medio rural e natural, e as declaradas de interese xeral que precisen de emprazamentos singulares.

En ningún caso se permitirá a edificación nos elementos relevantes da paisaxe, como cumios ou na franxa de protección dos cursos fluviais.

O PXOM establecerá as características da edificación en solo rústico. Especialmente, deberán establecerse as condicións de edificabilidade, altura, ocupación, distancia entre edificacións, implantación topográfica e paisaxística, con expresa referencia ós accesos e o contorno.

Ademais, o PXOM controlará as súas condicións de implantación no territorio e os impactos producidos, e establecerán as medidas correctoras e compensatorias que procedan.

5.2.4. Criterios respecto dos asentamentos rurais

Os criterios para a delimitación dos asentamentos serán os seguintes:

- O grao de colmatación edificatoria e a antropización do solo
- O carácter tradicional do asentamento e a súa evolución histórica
- As dotacións infraestruturais que posúe ou que faltan
- Para a súa delimitación, terase en conta a estrutura da propiedade

O Plan Xeral establecerá a capacidade máxima de cada núcleo en termos de densidade e de edificabilidade. Así mesmo, independentemente das previsións de crecemento, reservaranse solos para dotación de equipamentos e servizos.

5.2.5. Criterios de planeamento respecto á paisaxe

A paisaxe constitúe un importante elemento na planificación do territorio, cuia consideración e análise producen decisións directas na ordenación, tales como a preservación de áreas vacantes, corrección de dinámicas e tendencias, emprego como recurso para un eventual uso turístico, etc.

Neste sentido, plantéjanse os seguintes aspectos e análises:

- Insolación e reflectividade.
- Identificación e apartación de novos valores escénicos mediante o deseño.
- Novos roles de elementos singulares da paisaxe abandonados ou deteriorados.
- Escala e características dos proxectos necesarios para preservar, restaurar ou refacer a paisaxe.

de data

09 XAN. 2018

Criterios para actuacións territoriais que destaqueñ o valor da paisaxe.

A xefa do servizo de Urbanística III
Lucía Linares Yáñez

Planificación Elementos da paisaxe

- A maior parte do conxunto de estruturas e elementos que ainda conforman e caracterizan a paisaxe agrícola tradicional, debe considerarse patrimonio de valor etnográfico, por ser testemuña e expresión relevante da cultura tradicional galega.
- O conxunto das estruturas rurais constitúe unha importante caracterización da paisaxe tradicional de Galicia, merecedor dunha protección efectiva, integral e xeral, sexa cal sexa o seu estado de conservación

Desde o Plan Xeral crearanse as condicións –na medida do posible- para a aplicación dunha política centrada na axeitada ordenación do deseño vexetal e o arborado, en especial o mantemento e recuperación das árbores existentes no medio rural, mediante a conservación ou rehabilitación das características ecolóxicas e culturais de cada contorno.

Por outra parte, terase en conta que na ordenación, deseño e tratamiento dos diferentes espazos urbanos, rurais e naturais, deberán contar coas afeccións sonoras, e plantexar formas axeitadas para a protección, tratamiento e xestión.

5.2.6. O valor estratégico do patrimonio natural do concello

A preservación da biodiversidade tense convertido nun obxectivo fundamental de tódalas políticas de conservación da natureza, entendendo por conservación o conxunto de medidas encamiñadas ó mantemento dos procesos ecolóxicos esenciais, a preservación da diversidade xenética e o emprego ordenado dos recursos naturais e culturais. En Galicia, este obxectivo debe ser prioritario, atendendo ó importante e diverso patrimonio natural con que ainda contamos.

Requisito previo e necesario de sustentabilidade do modelo é articular os mecanismos necesarios que propicien a conservación da biodiversidade e o uso racional e eficiente dos recursos naturais, compatibilizándoo cun equilibrado desenvolvemento económico e social. A axeitada valoración do patrimonio natural non é, por tanto, un máis dos problemas a afrontar, senón que debe ser a base do crecemento, calquera que sexa o modelo definitivo.

5.2.7. Criterios de planeamento respecto do patrimonio natural

Dende o PXOM estableceranse normas de protección do medioambiente e reguladoras dos recursos naturais non incluídos na legislación autonómica, para evitar actuacións oportunistas e insolidarias.

A actividade industrial estará convenientemente ordenada dende criterios de máxima concentración, evitando superar niveis de prexuízos para o contorno, e prestando especial atención ós efectos ambientais sinérxiscos que se puideran producir e tendo en conta os posibles impactos positivos no

elido socioeconómico. Poderá constar que o presente documento forma parte do PXOM de Frades, aprobado provisionalmente por este Concello en Sesión Plenaria celebrada o dia 12 de setembro de 2017.

Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

Dende o planeamento se empregarán criterios de concentración urbana e rural co fin de facilitar a xestión das infraestruturas en particular as relacionadas coa auga: abastecementos, depuración e vertidos.

O planeamento protexerá especialmente os recursos forestais do concello non incluídos na Rede Natura de Galicia.

Dende o planeamento impedirase a fragmentación ecolóxica. É dicir, os usos e actividades permitidos no medio rural deberán evitar, na medida do posible, afeccións ós hábitats naturais que impidan o libre movemento das especies ou limiten a interacción dos compoñentes da biodiversidade dentro de un mesmo hábitat.

No PXOM se delimitarán zonas susceptibles de receber políticas de restauración ecolólica, en especial de restauración forestal polos innegables beneficios que reporta ó mantemento de determinados procesos ecológicos esenciais.

Delimitaranse aquelas áreas susceptibles –e axeitadas dende o punto de vista da normativa- de albergar parques de enerxías alternativas renovables, así como aqueles equipamentos illados para tratamento e reciclaxe de refugais.

5.3. Integración das variables e criterios do AAE no PXOM

O Documento de referencia define o alcance e o nivel de detalle do ISA, determinando os criterios e obxectivos ambientais que deberá abordar para acadar a correcta integración do Plan co medio ambiente.

Este apartado describe o grao de integración das variables e criterios indicados e ven a completar, confirmar ou desenvolver o exposto ao longo do punto 5 do presente ISA (Criterios e obxectivos ambientais estratéxicos).

5.3.1. Paisaxe

Polo que fai á paisaxe, o ISA inclúe unha análise da paisaxe e, dende o punto de vista da urbanización, considérase que esta producirá impactos neutros ou positivos: tanto nos núcleos urbanos do concello de Frades como nos núcleos rurais, o Plan contempla, como xa se ten dito, accións de compactación, regularización e colmatación de espazos intersticiais, velando pola tipoloxía e evitando accións negativas.

Calquera outra actuación fora dos ámbitos citados farase tendo en conta a non afección ás características paisaxísticas ou, en todo caso, a máxima integración na paisaxe circundante, evitando, en todo caso, presións sobre os elementos singulares da paisaxe. Amais, o Plan contemplará medidas activas de elementos que contribúan á calidade da paisaxe.

de data 09 XAN. 2018
A xefa do servizo Urbanística III
Lucia Linares

5.3.2. Natureza

Calquera dos espazos de interese natural do concello de Frades, estean ou non baixo algún tipo de figura de protección, están tamén protexidos polo Plan. De acordo co anterior, están protexidas as ribeiras dos ríos que discorren polo territorio municipal, as masas de vexetación natural e/ou autóctona, as masas forestais, os humedais, ou calquera outro ecosistema de interese, así como as súas áreas de transición, establecendo medidas de amortecemento ante calquera afección próxima. As diversas figuras de protección presentes no planeamento están de acordo coa lexislación sectorial vixente.

Potenciarase un tipo de relación humana coas áreas naturais que sexa compatible coa súa protección e conservación.

Así mesmo, establecen medidas de protección para áreas forestais afectadas por incendios segundo a lexislación vixente, establecendo medidas para minimizar os efectos dos lumes forestais.

Por outra banda recolle como protección de espazos naturais ou de protección de augas os hábitats recollidos no apartado correspondente do presente estudio vinculados á vexetación da ribeira.

Ningún solo de núcleo rural invade solos ocupados por hábitats prioritarios delimitados segundo o indicado no plano de información urbanística correspondente.

Por último, o Plan recolle medidas activas de recuperación e mellora do medio natural, e más concretamente, preveranse medidas de rexeneración de espazos afectados pola actividade extractiva levada a cabo no concello

5.3.3. Patrimonio

O Plan protexe os enclaves de interese cultural, histórico, arquitectónico e arqueolóxico e ten actualizado e catalogado o parque de edificios destacables. Polo que fai á rehabilitación, esta corresponde á iniciativa privada, aínda que, vía ordenanza, esixirse aos propietarios o correcto mantemento dos edificios catalogados. (Deber de conservación da edificación).

5.3.4. Sociedade

O Plan ten valorado a estrutura demográfica de Frades á hora de planificar e situar as infraestruturas, dotacións e equipamentos de carácter social, valorando as súas necesidades presentes e futuras.

Prevense infraestruturas sociais e equipamentos para a poboación actual e a potencial segundo as previsións do Plan e se inclúe tamén a perspectiva de colectivos vulnerables no deseño tanto das infraestruturas como dos equipamentos e redes de espazos e centros públicos, suficientes e ben comunicados e accesibles a toda a poboación. Garántese tamén a proporción regulamentaria de vivendas protexidas.

DILIXENCIA - Para facilitar la lectura de este documento forma parte do PXOM
este documento forma parte do PXOM
vivendas protexidas
Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

de data
09 XAN. 2018

A xefa do servizo de Planificación
Urbanística II
Lucía Linares Yáñez

Na edificación, o Plan aplicará criterios de sustentabilidade en tódalas tipoloxías e, dende o punto de vista ambiental, a súa localización estará de acordo coa actividade a desenvolver.

O Plan contempla a participación da poboación no proceso de planificación urbanística, para o que o Plan se presenta, en forma de charlas, á poboación, en Pontecarreira, en tódalas parroquias e, en xeral, onde sexa requerido pola poboación, resolvendo as dúbidas que poidan ter os interesados ou a poboación en xeral. Terase tamén en conta o foro de opinión xerado en torno ao GDR Asociación de Desenvolvemento Comarca de Ordes.

Dende o punto de vista social, en Frades non se identifican áreas degradadas ou marxinais, nin bolsas de exclusión social nas que o Plan deba intervir.

5.3.5. Economía

O Plan xustifica razoablemente a idoneidade do planeamento con respecto ás necesidades das actividades económicas actuais e potenciais de Frades, así como ao axeitado dimensionamento e distribución dos equipamentos e infraestruturas. Estes equipamentos e infraestruturas sitúanse no territorio segundo criterios de centralidade e de sustentabilidade, buscando o máis baixo nivel de necesidades de desprazamento dos usuarios e, consecuentemente, a máxima accesibilidade.

Vía ordenanza establecense os criterios de sustentabilidade en tódolos tipos de edificación no concello, segundo o seu uso ou actividade a desenvolver. (Condicións de sustentabilidade do uso industrial).

5.3.6. Medio urbano

O Plan, como xa se reflicte en outras variables, favorecerá a consolidación e compactación do tecido urbano existente como medio que permite o mínimo consumo de solo e procurando acadar unha paisaxe urbana de calidade que integre tódalas actuacións que se leven a cabo.

O Plan garante a accesibilidade ao núcleo urbano de Frades –Pontecarreira- como centro administrativo e de servizos do concello. Tamén contribúe á habitabilidade do medio con zonas verdes accesibles e de calidade, favorecendo a relación coa poboación.

O Plan favorecerá a edificación colectiva fronte á individual como medio de reducir os custos ambientais derivados da urbanización.

O Plan recoñece a paisaxe como un elemento importante do entorno e o benestar humano.

5.3.7. Medio rural

O Plan protexe suficientemente os espazos de interese produtivo para o sector primario, con alternativas de ordenación.

Localizaranse e protexeranse os ecosistemas de valor natural, como áreas forestais de especial valor, bosques naturais de especies autóctonas e bosques ripícolas.

Polo que fai á ampliación dos núcleos rurais, a edificación farase a partir do núcleo orixinal, favorecendo a rehabilitación, a regularización, a compactación e o mantemento da configuración tipoloxica tradicional. Así mesmo, o Plan impide calquera tipo de afección negativa nestes núcleos, contribuíndo deste xeito a conservar e protexer a paisaxe rural tradicional e o alfoz destes núcleos. A tipoloxía das novas vivendas adaptarase á tradicional vía ordenanza. Por outra parte, o Plan garantirá o acceso a servizos básicos aos que teñen dereito como cidadáns: dotacións e equipamentos, subministración de auga potable, saneamento e recollida de RSU.

No medio rural reserveránse, vía ordenanza, espazos axeitados para o depósito e recollida de residuos da actividade agropecuaria en, alomenos, un punto do concello.

5.3.8. Medio Industrial

No deseño das novas áreas industriais de Frades, compre ter en conta as características do medio circundante, co fin de acadar á máxima integración das novas actuacións no medio rural. Este deseño farase segundo os principios da ecoloxía industrial, que establece a conexión entre os residuos de unhas industrias e as materias primas de outras, ademais do compromiso das empresas de implicarse na protección e defensa do medio ambiente a través dunha proposta de xestión ambiental. Estes principios poden resumirse en tres eixes principais: o emprego de materiais locais, a redución e reutilización e/ou reciclaxe de residuos da construcción, e a prevención da contaminación.

Garantírase a accesibilidade e a dotación de equipamentos e infraestruturas necesarias para a escala das áreas industriais e as súas necesidades e, se procede, adaptada as súas características específicas.

A nova paisaxe urbana industrial integrarase no entorno, establecendo as oportunas áreas de transición e amortecemento entre a zona industrial e as áreas naturais e/ou zonas poboadas.

5.3.9. Mobilidade

Incentivarase o uso peonil e da bicicleta en Frades a través de proxectos urbanísticos e vía ordenanza. (Urbanización da rede viaria)

O Plan, como xa se ten dito, concentra os servizos e equipamentos públicos, e tamén privados, en Pontecarreira, favorecendo así a súa accesibilidade. O resto da poboación municipal, para ter a mesma accesibilidade, precisa de ter acceso á mobilidade, a través do transporte público ou privado, dado o nivel de dispersión da poboación, que impide a deslocalización das infraestruturas. O transporte público, como é habitual no medio rural galego (e tamén en moitas áreas urbanas) presenta unha extraordinaria debilidade (excepción feita do sistema de transporte escolar), e nesta zona se reduce a liñas que teñen orixe e destino fora do concello (a Santiago, Lugo, e puntos

intermedios). A consecuencia principal é que a poboación que ten necesidades de mobilidade no interior do concello opta polo desprazamento por medios privados, nun modelo de transporte

Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

Regularanse as actividades e procesos construtivos para minimizar o impacto do consumo de materiais e a súa eliminación e reciclaxe vía ordenanza municipal.

Reservanse espazos para a implantación de puntos de recollida de RSU, con facilidades para o reciclado dos diferentes tipos de residuos.

Polo que fai ao depósito e recollida de residuos procedentes da actividad gandeira (plásticos procedentes do empacado da herba), o Plan contemplará, mediante ordenanza, a ubicación de, alomenos, un punto de recollida, como se indica tamén na variable "medio rural".

Polo que fai ás áreas circundantes da canteira de ERIMSA, a súa clasificación terase en conta tamén a posibilidade de contaminación producida pola súa actividade.

5.3.14. Solo

O equilibrio entre a necesidade de ocupación do solo e a planificación prevista polo Plan está xustificada ao longo de varios puntos da Memoria do PXOM, sendo especialmente relevante ao respecto a xustificación exposta na estratexia de actuación do Plan.

Do total da superficie municipal de Frades -8.121,57 Ha-, o PXOM clasifica o 0,18% como solo urbano, un 3,18% como solo de núcleo rural, un 0,36% como solo urbanizable delimitado, e un 96,28% como solo rústico protexido, do que o 16.86% é de protección forestal, o 64,78% é de protección agropecuaria, e o 10,94% é de protección de augas.

Ao longo dos capítulos 4 e 5 do Documento de Aprobación inicial do PXOM de Frades (4.- Definición de obxectivos e criterios de ordenación; e 5.- Descripción e xustificación dos parámetros urbanísticos da ordenación proposta) detállase e xustifícase máis polo miúdo o consumo de solo contemplado no PXOM e as súas estratexias asociadas e, ao mesmo tempo, dáse resposta aos criterios establecidos para esta variable.

Non se producirán afeccións de solos situados nas proximidades de áreas naturais, protexidas ou non, patrimoniais ou de carácter arqueolóxico. Evitarse calquera tipo de zonificación que derive en fragmentación do territorio, e as actualizacións colindantes coas áreas naturais contarán con panos ou sistemas amortecedores que sexan efectivos, evitando, na medida do posible, calquera tipo de interacción entre as áreas naturais e as antropizadas.

Os solos xa antropizados terán prioridade no referente a súa ocupación, procurando a compactación e a continuidade destes espazos, procurando o mínimo consumo deste recurso.

5.3.15. Edificacións

O Plan contempla a vivenda colectiva fundamentalmente no núcleo urbano do concello, mentres que a unifamiliar resérvase para os núcleos rurais. Tamén contempla a rehabilitación e o aproveitamento do patrimonio, a diversificación das tipoloxías residenciais, o emprego das ferramentas de xestión

XUNTA DE GALICIA

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira
de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio

de data

09 XAN. 2016

A xefa de servizo de planificación

Urbanística III

Lucía Linares Yáñez

urbanística para facilitar o acceso á vivenda e o fomento da harmonía entre as novas construcións e as existentes no seu contorno.

Darase preferencia á rehabilitación de vivendas fronte á nova construcción e fomentarase a harmonía entre as novas edificacións.

5.4. Recomendacións para as variables non integradas no PXOM

Este apartado recolle unha serie de recomendacións acerca de variables que, polo seu carácter ou tipoloxía, non se poden integrar directamente nas accións contempladas polo Plan. Estas recomendacións, para levarse a cabo, poden acadar financiamento a través das diversas liñas de actuación sectorial dos distintos niveles das Administracións ou a través de proxectos específicos para qualquera destas recomendacións.

- Dende o concello deseñaranse plans para a extensión e mellora da rede de recollida de RSU e o fomento da separación de refugallos para a súa reciclaxe mediante campañas dirixidas á sensibilización da poboación. Así mesmo, o concello tratará de estender o máximo posible a rede de saneamento co fin de ir eliminando o sistema de fosas sépticas que teñen na actualidade as vivendas illadas do ámbito rural.
- O concello contemplará accións de modernización e/ou mellora das explotacións agrogandeiras.
- O concello contemplará medidas de intervención na oferta de servizos de atención e ocio da terceira idade e a poboación infantil, da difusión da información sobre servizos que oferta o concello e o fomento da preservación da memoria histórica.
- O concello contemplará accións de intervención nos leitos fluviais (limpeza, mantemento e vixilancia), fomento da repoboación forestal e de mellora do medio natural.
- Dende o concello procurarase a axeitada posta en valor e difusión do patrimonio natural e cultural de Frades, como recurso que poida ser explotado dun xeito sostible e contribúa á diversificación do tecido económico municipal.
- No deseño das novas áreas industriais, compre ter en conta as características do medio circundante, co fin de acadar á máxima integración das novas actuacións no medio rural. Este deseño farase segundo os principios da ecoloxía industrial, que establece a conexión entre os residuos de unhas industrias e as materias primas de outras, ademais do compromiso das empresas de implicarse na protección e defensa do medio ambiente a través dunha proposta de xestión ambiental. Estes principios poden resumirse en tres eixos principais: o emprego de materiais locais, a redución de residuos e a prevención da contaminación.

DILIXENCIA. - Para facer estraña o presente documento, copiar e imprimir este documento, que forma parte do PXOM de Frades, aprobado provisionalmente por este Concello en sesión Plenaria celebrada o dia 12 de setembro de 2017, Frades, 18 de setembro de 2017. A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

establecendo un código de conducta ambiental. Este órgano deberá cumplir as seguintes funcións:

- Xestionar o Plan de Seguimento do Plan Parcial, establecendo os controles necesarios para avaliar as variables indicadas ou calquera outras que se estime necesario
- Establecer un Plan Integral de xestión de Residuos Industriais
- Velar pola seguridade e hixiene laboral dos traballadores dos polígonos
- Controlar o axeitado dimensionamento dos equipamentos e infraestruturas necesarias para a actividade industrial actual e futura
- Establecemento dun sistema de vixiancia ambiental, para controlar as emisións contaminantes e a producción, clasificación e eliminación ou reciclaxe dos residuos producidos na actividade industrial
- Promoción do emprego eficiente dos recursos, procurando o máximo aforro enerxético ou de calquera outro recurso, tanto na actividade privada como nos usos públicos
- Organización dun sistema de transporte público/privado para reduci-lo emprego do transporte privado
- Antes da urbanización, o órgano xestor tratará de acadar un elevado grao de materialización de proxectos empresariais e procurarase que as edificacións propostas non estean sobredimensionadas, co obxecto de minimizar o consumo de solo e de materiais, e o impacto paisaxístico

de data

O 9 XAN. 2018

A xefa do servizo ~~Urbanística III~~

Lucía Linares Yáñez

desenvolvemento urbano. Mantemento da situación actual da paisaxe urbana: espazos vacantes,

diferenzas de altura nas edificacións e inadecuación nos usos do solo.

- Déficits de equipamentos socioculturais que dean resposta axeitada á malla difusa xerada pola falla de centralidades claras.
- Inaxeitado dimensionamento da rede de sumidoiros e tratamento de refugallos. O difuso construtivo impide a concreción dunha rede que de resposta a esta eventualidade dun xeito sostible.
- Unha ocupación anárquica do territorio sobre a base dunha rede urbana e rural de camiños xurdida sen planificación previa.
- Paulatino empeoramento da rede de comunicacións por falla de previsión e deseño acorde coas necesidades.
- Problemática coa conservación dos espazos naturais.
- Limitación ó desenvolvemento do concello en tópicos seus aspectos, reforzo da tendencia ao estancamiento demográfico e retroceso socioeconómico.

Ademais, esta alternativa non se considera viable por ser unha obriga legal a redacción dun planeamento xeral municipal (disposición transitoria segunda da Lei 2/2010, que modifica a Lei 9/2002).

En definitiva, a non aplicación e desenvolvemento do PXOM (alternativa "cero") suporía o mantemento do actual *statu quo*, é dicir, a carencia dun planeamento municipal e a vixencia das xa superadas Normas Subsidiarias, que datan do ano 1996, causantes da actual situación urbanística e dos problemas identificados.

6. Descripción das alternativas

6.1. Alternativa "cero"

A non aplicación do PXOM ou Alternativa "cero", dende o punto de vista ambiental e urbanístico non producirá efectos positivos no conxunto do territorio municipal, senón máis ben o contrario, toda vez que, precisamente, a aplicación do PXOM ten a intención de corrixir problemas xerais do concello, tal como queda reflectido ao longo do punto 4.10 (Síntese da situación actual e problemática do concello) e tamén no punto 5 (Criterios e obxectivos ambientais estratéxicos do PXOM de Frades) do presente informe.

Pola contra, a non aplicación do PXOM ou Alternativa "cero" podería xerar, dende o punto de vista ambiental e urbanístico, os seguintes efectos xerais negativos ou non desexados:

- Unha degradación da paisaxe rural pola planificación de tipoloxías construtivas sen planificación e sen tratamento axeitado, apoiadas nunha rede viaria non deseñada para este fin.
- A falla de concreción no desenvolvemento urbano supón un desequilibrio entre o número de vivendas e as expectativas reais do concello. Esta situación pode desembocar en unha maior proliferación de situacións de indisciplina urbanística en solos non axeitados para o

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do PXOM de Frades, documento que foi aprobado por este Concello en Sesión Plenaria celebrada o dia 12 de setembro de 2017.
Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.
Asdo.: Carmen Gómez Otero.

6.3. Alternativa "B"

Establece un modelo de novos desenvolvimentos satélites a vila urbana, e crecementos polinucleares (modelo expansivo).

- Este modelo diferenciase do anterior en que propón actuacións de desenvolvemento residencial exteriores ao núcleo de Pontecarreira creadas ex novo de maior envergadura, co que a capacidade residencial total quedaría máis restrinxida no solo urbano existente e nos núcleos rurais.

Plano: Documento de Inicio – Planos de Información – Plano 02

6.4. Alternativa elixida

A alternativa 0 non é viable, segundo se esplica no punto 6.1.

Polo seu carácter mais apropiado para a estrutura territorial de Frades, a súa sustentabilidade e menor consumo de solo, así como as tendencias sociodemográficas constatadas, elixiuse para o desenvolvemento do Plan Xeral do concello a alternativa A.

Por outra parte, este extremo xustifícase porque o modelo proposto no PXOM parte da concentración dos novos desenvolvimentos urbanísticos e das dotacións arredor do núcleo urbano de Ponte Carreira, optando por un modelo centralizado, de baixo impacto e cun axeitado nivel de servizos para o conxunto da poboación. Este modelo centralizado xa existe de facto, posto que Ponte Carreira é o único núcleo urbano do concello, e o Plan non fai senón confirmar e ordenar a tendencia do concello, corrixindo os problemas detectados, desde os ambientais ata os urbanísticos, pasando por toda a gama de problemáticas socioeconómicas e de paisaxe urbano. Non se apostá, por tanto, por un modelo descentralizado, que presenta un maior consumo de solo e ofrece un sistema de dotacións de menor tamaño e disperso, cun maior custo de manteramento e xestión e, en definitiva, menos sostible.

As únicas excepción contempladas son os novos desenvolvimentos industriais, que teñen unha ubicación considerada como estratégica en razón da súa conectividade, e a súa existencia é considerada como estratégica polo concello polo seu valor como instrumento de desenvolvemento económico, en ausencia de outros recursos.

7. Identificación e caracterización dos efectos sobre o medio

O impacto é o efecto, pegada ou sinal que deixa unha obra ou actividade humana no medio ambiente, alterando a súa situación inicial. O seu efecto será máis negativo canta maior sexa a calidade ambiental e menor a súa capacidade para o resistir. Pero tamén a súa transcendencia

XUNTA DE GALICIA
Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira
de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio

de data

09 XAN. 2010

A xefa do servizo de Planificación
Urbanística II.

Lucía Linareira Yebra

depende do signo positivo ou negativo do impacto e do seu valor pola súa magnitud e incidencia. O impacto derívase dunha acción que produza un efecto sobre valores ambientais protexidos:

Unha acción, por medio de obras ou actividades, que se produce nun entorno do que se obteñen recursos que utiliza; sobre o que se asenta a súa actividade e os elementos que a fan posible e sobre a que recaen os efluentes que produce.

- Que produzan unha alteración, directa ou indirecta, das condicións ambientais por afectar ós recursos naturais ou ós ecosistemas, producción de emisións ou contaminantes, por cambios nos usos do solo ou utilizándoo de xeito inadecuado. Enténdese por efecto directo en que ten unha incidencia inmediata no medio, mentres que o indirecto ou secundario, afecta á interdependencia ou relación entre os sectores ambientais. O efecto é acumulativo cando se prolonga no tempo ou se incrementa a súa gravidade, por non existir ou non aplicarse os sistemas axeitados para a súa eliminación, redución ou compensación.
- Que afecte a valores ambientais protexidos como a saúde humana, a calidade de vida, a diversidade de especies e a capacidade de reproducción do ecosistema como recurso fundamental da vida.

A continuación describense os impactos previstos nas variables de sustentabilidade, mencionando o tipo de impacto, o seu carácter (positivo ou negativo) ou a neutralidade do indicador fronte a implantación do Plan.

7.1. Accións urbanísticas do PXOM e os seus previsibles impactos

- CONSOLIDACIÓN DA MALLA URBANA DE PONTE CARREIRA. Esta acción afectará a 5,0 Ha, cunha paisaxe de poboamento difuso, cultivos e praderías. Trátase de enmarcar a malla urbana existente, procurando a completación e a eliminación dos espazos baleiros, empregando solos xa transformados. A área de potencial crecemento que contempla esta acción está tamén xa urbanizada, e é a que está situada entre o actual núcleo e os colexios.
- AMPLIACIÓN DOS NÚCLEOS RURAIS. Esta acción se desenvolve ao longo de 176 Ha, e corresponde ás eventuais áreas de expansión destes núcleos. Como xa se ten dito, neste caso tamén procúrase a compactación e a calidade visual destes núcleos, ao tempo que se lles dota de servizos básicos de carácter urbano. A paisaxe predominante neste zona é a rural, formado polos núcleos e as terras de cultivo adxacentes.
- NOVOS ASENTAMENTOS INDUSTRIAL PROGRAMADOS (S-01). Solo urbanizable para un polígono industrial en Abella, de 6,22 Ha de superficie. A elección desta peza ven dada pola súa accesibilidade e situación, a carón da estrada AC-524, que é o eixo estruturante desta zona e tamén do concello. A nova zona industrial está ubicada xunto á unha empresa de Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

DILIXENCIA.- Para facer constar que o
presente documento forma parte do PXOM
de Frades, aprobado provisionalmente por
esta Consellería en Sesión Plenaria celebrada
o día 12 de setembro de 2017.

Frades, 18 de setembro de 2017.

A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero,

que supón a estrada, a situación desta empresa e as actividades derivadas da especialización produtiva do concello, como a venda de maquinaria agrogandeira, pensos e produtos fitosanitarios, etc. O planeamento prohibirá industrias ou actividades incompatibles co uso residencial próximo e se impedirá a afectación de terras de cultivos en producción.

- NOVOS ASENTAMENTOS INDUSTRIALIS PROGRAMADOS (S-02). Solo industrial programado (22,42 Ha) para desenvolver un polígono industrial vencellado tamén á estrada N-634, no contorno do Cadaval. Esta acción pretende ordenar e regularizar uns terreos onde se ubican unhas naves e un establecemento de hostalería. Dende o punto de vista estratégico, este polígono plantexa a continuidade co de Curtis, conformando un P.I. Supramunicipal.

- NOVAS DOTACIÓNIS PROGRAMADAS (ZVX-2, 3 e 4). Cunha superficie total de 3,6 Ha, trátase de zonas verdes (Abella e Cimadevila) e unha ampliación da área recreativa de Pontecarreira, á beira do río Tambre.

7.1.1. Xustificación da previsión dos solos urbanizables

A estratexia de desenvolvemento de solo urbanizable responde a unha única expectativa: o solo urbanizable de uso industrial, busca dous obxectivos: por un lado, ordenar e regularizar as industrias e/ou actividades existentes a día de hoxe e, por outro lado, xerar novo solo industrial, que aporte posibilidades de novas implantacións empresariais no concello.

O sector S-01 localízase no núcleo de Vedral, na parroquia de Abellá, e ten acceso directo á estrada AC-524. O seu obxectivo é dotar ó concello de Frades dunha bolsa de solo industrial, da que carece a

XUNTA DE GALICIA

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio

de data

09 XAN 2018

A xefa do servizo de Planificación Urbanística

Instalacións de diversas empresas de subministros agropecuarios que, a día de hoxe, desenvolven a

súa

actualidade

en solo rústico, e ofrécese a posibilidade de implantación de novas empresas

Vinculadas á actividade agrogandeira, de venda e reparación de maquinaria, de almacenaxe e

distribución de pensos ou artigos fitosanitarios etc., garantindo os servizos urbanísticos que

corresponden. Os terreos pertencen case na súa totalidade a unha empresa xa instalada nas

inmediacións e que se adica á comercialización de produtos do campo.

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do PXOM de Frades, aprobado provisionalmente por esta Concello en Sesión Plenaria celebrada o dia 12 de setembro de 2017.

Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero

de data 09 XAN. 2018

A xefa do servizo de Planificación
Urbanística III
Lucía Linares Yáñez

Neste ámbito non concorren circunstancias que o fagan especialmente protexible, tratándose dunha concentración parcelaria antiga (aprobación do acordo en 1968), adicado maioritariamente a monte baixo con presenza de cultivos forraxeiros no ámbito lindante coa estrada autonómica. Tampouco se dan en ningunha das potencialidades paisaxísticas.

Dende ese punto de vista a ubicación idónea da peza que se destinará a parque empresarial na zona de Abellá responde ós seguintes criterios:

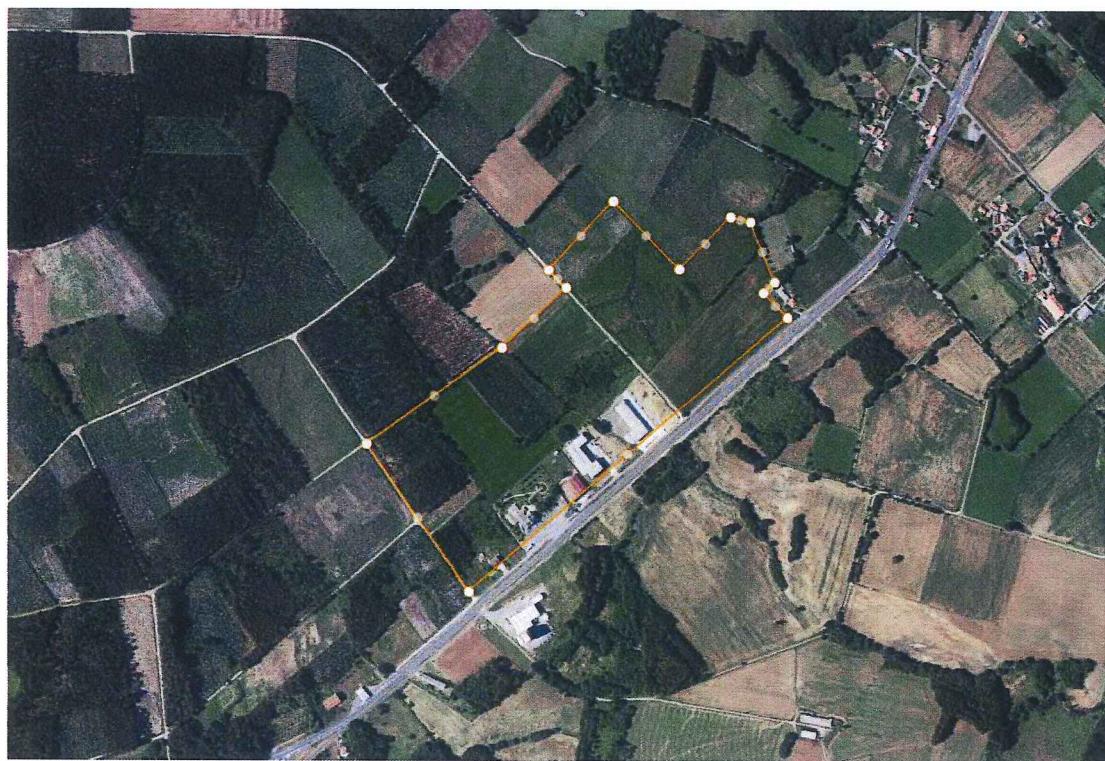
- Unha boa accesibilidade viaria con conexión directa coa estrada AC-524, unha das principais do concello e pertencente á rede autonómica primaria básica.
- Terreos de topografía favorable
- Terreos nos que non concorran circunstancias que os fagan especialmente protexibles como masas forestais de importancia, concentracións parcelarias recentes, potencialidade agrícola, paisaxística, medioambiental etc.
- Proximidade ós principais asentamentos de poboación do concello pois o que se pretende é precisamente a fixación da poboación local, neste caso constituído polo agregado de Abellá Sobre dos Campos-Quitán-Vedral-Lamela-Taberna-Tumbadoiro-Corral Vello, dando servizo directo así á parroquias más poboada do termo municipal.

O sector S-02 localízase no lugar do Cadaval, nas parroquias de Ledoira e Vitre, con acceso directo á estrada N-634. Este sector ten por obxectivo regularizar e ampliar as industrias existentes vinculadas ó sector da maquinaria agrogandeira, así como permitir xerar solo convintemente dotado, vinculado á principal estrada do concello fomentando a actividade para a parte sur do termo municipal, na que se ubica o principal asentamento do concello, Pontecarreira.

DEIXEIXA - Para facer constar que o
presente documento fai parte do fondo
de información pública provisionalmente
para uso para a parte sur do termo municipal,
na que se
ubica o principal asentamento do concello, Pontecarreira.
Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

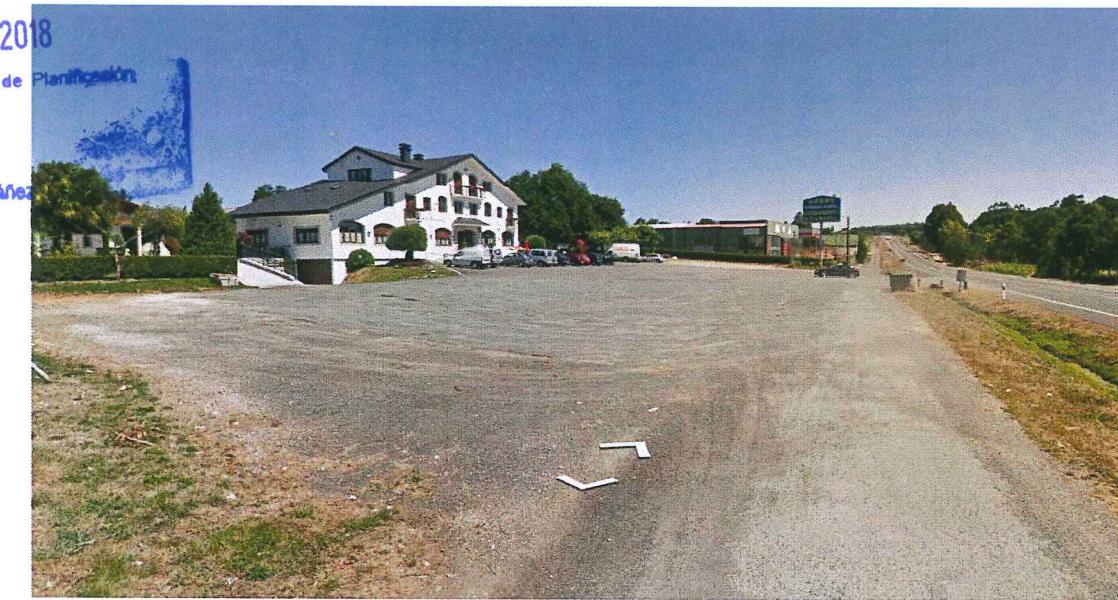

de data 09 XAN. 2018

A xefa do servizo de Planificación
Urbanística III
Lucia Linares Yáñez

DILIXENCIA.- Para facer constar que o
presente documento forme parte do PXOM
de Frades, aprobado provisionalmente por
este Concello en Sesión Plenaria celebrada
o dia 12 de setembro de 2017.

Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

Neste caso tampouco concorren circunstancias que fagan o territorio especialmente protexible, tratándose de concentracións parcelarias antigas, que xa perderon a súa potencialidade productiva pola plantación entremisturada de especies arbóreas de medra rápida. Tampouco se dan en ningunha das potencialidades paisaxísticas.

O sector S-02 está a cabalo entre tres zonas concentradas: Añá-Ledoira II (concentración de monte), Vitre-Céltigos II (concentración de monte) e San Xulián de Céltigos (concentración de labrado). Esta último ten data de acordo de 15 de decembro de 1969 motivo polo cal non está afectada polo disposto na lexislación vixente ó respecto da obligatoria clasificación como solo rústico de protección agropecuaria. As outras dúas concentracións, de monte, teñen data de acordo de 16 de setembro de 2002, sendo a súa antigüidade inferior a 10 anos. Non obstante compro lembrar que se trata de

XUNTA DE GALICIA

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira
de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio

de data

09 XAN. 2016

A xefa do servizo de Planeación
Urbanística III

Lucía Linera Yáñez

concentracións de monte e non de terreos agrícolas, motivo polo cal a clasificación de solo rústico de protección agropecuaria non procede.

Dende ese punto de vista a ubicación idónea da peza que se destinará a parque empresarial na zona do Cadaval responde ós seguintes criterios:

- Unha boa accesibilidade viaria con conexión directa coa estrada N-634.
- Terreos de topografía favorable
- Terreos nos que non concorran circunstancias que os fagan especialmente protexibles como masas forestais de importancia, concentracións parcelarias, potencialidade agrícola, paisaxística, medioambiental etc.
- Proximidade ó principais asentamento de poboación do concello, Pontecarreira, pois o que se pretende é precisamente a fixación da poboación local.

Capacidade dos sistemas xerais: Tanto o sector S-01 como o S-02 lindan con estradas de capacidade suficiente para os desenvolvimentos previstos. O primeiro linda coa estrada da rede autonómica primaria básica AC-524 de Ordes a Lanza. A sección é axeitada para o tráfico pesado, tanto por ancho como por trazado, foi mellorada en varias ocasións e ten unha IMD (arredor de 1.500 vehículos/día) suficientemente baixa como para acoller os novos usos pretendidos. O S-02 linda coa estrada da R.I.X.E. N-634 que en boa parte do seu trazado conta con carrís de servizo e é a saída natural de Galicia cara Asturias. Dadas as características desta vía tamén se considera con capacidade suficiente esta infraestructura para o desenvolvimento do sector S-02.

No tocante ó saneamento compro indicar que no contorno do sector S-01 non existe saneamento, motivo polo cal correrá a cargo do desenvolvemento do ámbito a execución dunha Estación Depuradora con capacidade suficiente para o desenvolvemento do ámbito. Por outra banda tamén correrá a cargo do desenvolvemento deste ámbito a execución do colector ata a estación depuradora. O dimensionamento deste colector realizarase na fase de tramitación do plan parcial correspondente e tamén correrá a cargo do desenvolvemento do ámbito. O sector S-02, no que fai ó saneamento, está nas mesmas condicións que o anterior, tendo tamén que executar con cargo ó seu desenvolvemento a estación depuradora e o colector de conexión do ámbito con esta. Por último, no que respecta ó abastecemento, dos cálculos anteriormente realizados despréndese a suficiencia do servizo para a totalidade do termo municipal, incluídos futuros desenvolvimentos. No caso do sector S-01 o colector xeral pasa por diante do ámbito co que non é necesario máis que realizar a conexión con el. No caso do sector S-02 executarase con cargo a este desenvolvemento o colector dende a rede xeral de abastecemento.

7.2. Descripción dos impactos

DILIXENCIA. - Para os obxectivos do presente documento forma parte do **PXOM** de Frades, aprobado por unanimidade en esta Concello en Sesión Plenaria celebrada o día 12 de setembro de 2017.

Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Otero.

destinada a obter un modelo de utilización do solo a longo prazo, urbanísticamente equilibrado e de desenvolvemento sostible, que consiga as mellores condicións e calidade de vida para os seus habitantes.

Neste capítulo identifícanse as alteracións que se producen sobre o medio debidas ás accións propostas polo PXOM.

7.2.1. Efectos ambientais das actuacións do PXOM: Metodoloxía

Xerarquízanse os impactos identificados e valorados para coñecer a súa importancia relativa. Así mesmo, faise unha avaliación do impacto global.

CARÁCTER: Fai referencia a súa consideración positiva ou negativa respecto ao estado previo á actuación. Indica se a actuación é beneficiosa ou prexudicial. Considérase impacto positivo o admitido como tal tanto pola comunidade técnica e científica como pola poboación en xeral, no contexto dunha análise completa de custos e beneficios xenéricos e das externalidades da actuación contemplada. Considérase impacto negativo aquel que se traduce en perda de valor natural, estético, cultural, paisaxístico, de produtividade ecolóxica, ou en aumento dos prexudicios derivados da contaminación, da erosión ou colmatación e demais riscos ambientais en discordancia coa estrutura ecolóxico-xeográfica, o carácter e a personalidade dunha área determinada. Cando o impacto non é negativo nin claramente positivo, poderá clasificarse como neutro.

TIPO DE ACCIÓN. Describe o modo de producirse o efecto da acción sobre os elementos ou características ambientais: se o impacto é directo, indirecto ou sinérxico con outros.

DURACIÓN: Este criterio refírese á escala de tempo na que actúa o impacto. Pode ser temporal (alteración non permanente no tempo, cun prazo que pode determinarse ou estimarse) ou permanente (alteración indefinida no tempo de factores de acción predominante na estrutura ou na función dos sistemas de relacións ecolóxicas ou ambientais presentes no lugar).

MOMENTO. Refírese ao momento en que se manifesta o impacto. Denomínase efecto a corto, medio e largo prazo, respectivamente, aquel cuia incidencia pode manifestarse, respectivamente, dentro do tempo comprendido nun ciclo anual, antes de cinco anos ou nun prazo superior.

SINERXÍA. Fai referencia á combinación dos efectos para orixinar un maior. Neste caso, refírese a impactos simples, acumulativos e sinérxicos. Efecto simple é o que se manifesta sobre un só compoñente ambiental, ou cuio modo de acción é individualizado, sen consecuencias na indución de novos efectos, nin na da súa acumulación, nin na da súa sinerxía. O efecto acumulativo é aquel que, ao prolongarse no tempo a acción do axente indutor, incrementa progresivamente a súa gravidade, a causa da inexistencia de mecanismos de eliminación con efectividade temporal similar a do incremento do axente

XUNTA DE GALICIA
Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira
de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio

de data 09 XAN. 2018
A xefa do servizo de Planeamento
Urbanístico III
Lucía Linares Yáñez

causante do impacto. Un efecto sinérxico é o que se produce cando co efecto conxunto da presenza simultánea da varios axentes supón unha incidencia ambiental maior que o efecto suma das incidencias individuais contempladas illadamente.

REVERSIBILIDADE. Ten en conta a posibilidade, dificultade ou imposibilidade de retornar á situación anterior á actuación.

RECUPERABILIDADE. Un impacto recuperable é aquel no que a alteración pode eliminarse. Pola contra, un impacto irrecuperable é imposible de recuperar, sexa pola acción natural ou humana.

EXISTENCIA DE MEDIDAS CORRECTORAS. Ten en conta cando se poden adoptar prácticas ou medidas correctoras que minoren ou anulen o impacto.

Unha vez caracterizados os diferentes impactos, procédese á valoración dos impactos negativos segundo a seguinte escala de niveis de impacto:

COMPATIBLE. Carencia de impacto ou recuperación inmediata tralo cese da actividade. Non precisa medidas protectoras ou correctoras.

MODERADO. A súa recuperación non precisa medidas protectoras ou correctoras intensivas, e a consecución das condicións ambientais iniciais require certo tempo.

SEVERO. A magnitude do impacto esixe, para a recuperación das condicións do medio, a adecuación de medidas protectoras. A recuperación, aínda con estas medidas, require un período de tempo dilatado.

CRÍTICO. A magnitude é superior ao umbral aceptable. Este impacto produce unha perda permanente na calidade das condicións ambientais, sen recuperación posible, incluso coa adopción de medidas protectoras ou correctoras.

Tamén se recollen os impactos cualificados como positivos. Sobre este tipo de impactos, a valoración limitase a recoller a súa presenza, sen levar a cabo unha identificación de magnitudes ou niveles diferenciados de beneficio.

7.2.2. Identificación e valoración das actuacións do PXOM

As fontes de contaminación actuais e os impactos previos á entrada en vigor do PXOM (Alternativa "0") están descritos no punto 4.7.1. do ISA.

As actuacións urbanísticas previstas polo PXOM de Frades describense no punto 7.1. deste ISA. Estas actuacións constitúen as únicas fontes de impactos sobre o territorio de Frades derivadas da implantación do PXOM.

DILIXENCIA. Para facer constar que o presente documento forma parte do PXOM de Frades, aprobado provisionalmente por este Concello en Sesión Plenaria celebrada o día 12 de setembro de 2017.
Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Assd.: Carmen Gómez Otero

7.2.2.1. Solos

Polo que fai ao consumo ou artificialización deste recurso, non están previstos más desenvolvimentos que os descritos no punto 7.1 do presente Informe.

As accións urbanísticas previstas polo PXOM están encamiñadas a aumentar o solo industrial e residencial do concello (consolidación da malla urbana, solo residencial programado e industrial programado), cunha superficie total afectada de 34,56 Ha (25,39 Ha para solo industrial e 9,17 Ha para solo residencial). Na maior parte dos casos trátase de solos xa transformados e ocupados, polo que o consumo de solo virxe é escaso.

Considérase un impacto negativo, directo, permanente máis aló do horizonte de vixencia do PXOM, simple, irreversible e irrecuperable.

7.2.2.2. Augas

A rede hidrográfica que discorre por este concello está organizada arredor do Tambre, que entra no concello polo leste e establece o límite natural con Boimorto, Arzúa e O Pino. Con dirección case perpendicular ao Tambre, surcan o concello varios afluentes da marxe dereita: O Maruzo e o Samo como os más importantes, aos que hai que engadir un bo número de regos, algúns de certa entidade, como o Gaiteiro e o Mostás, que desaugan no Maruzo, ou os de Pío e Porto, que o fan directamente no Tambre.

En todos estes cursos fluviais deberanse evitar invasións de maquinaria, depósitos de materiais, calquera tipo de vertidos que poidan incidir na calidad das augas dos ríos e, en xeral, calquera tipo de acción que afecte a este medio.

As augas subterráneas poden, eventualmente, verse alteradas pola xeración de residuos susceptibles de alterar a calidad das augas na fase de obras. Estes efectos negativos corrixiranse á finalización das obras.

Outro aspecto importante, aínda que esóxeno ás determinacións do Plan, é a existencia da planta de lavado de minerais de ERIMSA, que trata o mineral extraído en Frades, e tamén o extraído noutros concellos, que é transportado ata esta planta. O emprego intensivo de auga pode causar interferencias no ciclo hídrico se non se ten o máximo coidado, evitando calquera clase de verquido.

Na información urbanística do PXOM do Concello de Frades inclúese un plano de asignación de riscos, poidéndose constatar que os núcleos rurais non ocupan espazos cualificados como de risco alto ou medio.

Polo que fai ao aumento no consumo de auga e a producción de efluentes, considérase un impacto negativo, directo, permanente, acumulativo, reversible e recuperable. No caso dos efluentes contémplanse medidas correctoras (depuradoras).

XUNTA DE GALICIA
Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira
de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio

7.2.2.3. Clima

de data

09 XAN 2018

A xefa do servizo de Planificación
Urbanística III

7.2.2.4. Calidade ambiental

Refírese ó impacto sobre a calidad do aire xerado pola existencia de partículas en suspensión, emitidas polo movemento de terras e polo aumento de tráfico e maquinaria pesada na etapa inicial das obras de urbanización. Esperase que o impacto sexa baixo e puntual.

Por outra parte, esperase un aumento dos ruídos producidos, na fase de obras polo movemento de maquinaria pesada e, na fase de funcionamento, polo aumento do tráfico. O primeiro impacto desaparecerá á finalización das obras, e o segundo, de menor nivel, permanecerá na zona.

O impacto producido pola actividade da explotación de ERIMSA considerase negativo, directo, temporal, de medio prazo (momento), acumulativo, reversible e recuperable a través de medidas correctoras.

7.2.2.5. Patrimonio histórico-artístico

A aplicación e desenvolvemento do PXOM non terá ningún efecto sobre o patrimonio cultural de Frades.

7.2.2.6. Flora e fauna

Non se rexistra ningún tipo de acción ou afección ás áreas naturais do concello, polo tanto non se producirá ningún tipo de afección á fauna e á flora do territorio municipal. Os ámbitos propostos para a ampliación da malla urbana están xa artificializados e, por tanto, carentes de vexetación. A ampliación dos solos industriais se desenvolve nunhas áreas parcialmente antropizadas, e carentes de valores naturais.

Non se rexistra ningún tipo de acción ou afección ás áreas naturais do concello salvo a posible presenza da Tetrax Tetrax no ámbito do sector S-01. O planeamento de desenvolvemento deberá realizar un estudo da presenza desta especie no ámbito ou no contorno e, en relación con el, tomar as medidas correctoras ou preventivas oportunas.

7.2.2.7. Paisaxe

Este impacto refírese á alteración da paisaxe preexistente, alteración producida pola perda de naturalidade a causa dos traballos da urbanización. De todas as actuacións previstas no PXOM, o impacto paisaxístico más significativo será o derivado da execución da acción de ampliación da malla urbana e a creación de solo industrial. Fora destes ámbitos o PXOM non intervén e, por tanto, non altera a paisaxe preexistente nin afecta a títos visuais singulares.

DILIXENCIA - Para facer constar que o presente documento forma parte do PXOM de Frades, aprobado provisionalmente por este Concello en Sesión Plenaria celebrada o día 12 de setembro de 2017.
Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.: Carmen Gómez Queso

No caso das ampliacións da malla urbana e do solo residencial, o impacto pode considerarse como de carácter neutro, xa que pretende integrar na actual malla urbana edificacións xa existentes. O tipo de acción será sinérgico, permanente, acumulativo, irreversible e irrecuperable.

No caso dos novos solos industriais, a acción persigue dotar ao concello de solo axeitado para o desenvolvemento das actividades económicas, sendo o impacto paisaxístico negativo, directo, permanente, acumulativo, irreversible e irrecuperable, aínda que susceptible de receber medidas correctoras, destinadas fundamentalmente a manter a situación actual do solo na medida do posible.

7.2.2.8. Enerxía

Prevense lixeiros aumentos do consumo de electricidade, derivado do eventual aumento da actividade industrial.

Considérase un impacto negativo, directo, permanente, sinérgico, irreversible e recuperable. Prevense medidas correctoras, tendentes ao aforro enerxético.

7.2.2.9. Residuos

Prevense lixeiros aumentos na producción de residuos de tipo industrial, derivado do eventual aumento da actividade industrial.

Considérase un impacto de carácter negativo, directo, permanente, simple, reversible e recuperable con medidas correctoras (reciclaxe e valorización de todo tipo de refugallos).

7.2.2.10. Incremento da contaminación e demanda de recursos

Dadas as características das accións urbanísticas previstas, só se prevé un aumento significativo de recursos (materias primas e enerxía) na ampliación e adecuación das áreas industriais. No caso da ampliación da malla urbana, non se prevén modificacións estruturais. No caso das áreas industriais, o impacto esperado é negativo, directo, permanente, acumulativo, irreversible e irrecuperable, susceptible de receber medidas correctoras, destinadas a minimizar o impacto no solo, na paisaxe, a promover o aforro enerxético, o impacto sónico e a producción de residuos. Polo que fai ao impacto sónico, éste é susceptible de receber medidas paliativas, como a limitación de velocidade no interior da área industrial e o emprego de pavimentos sonoreductores.

7.2.2.11. Movilidade-accesibilidade

O desenvolvemento do Plan non vai alterar a actual localización dos equipamentos nin se producirán actuacións sobre a rede viaria actual. Polo tanto, non se prevé ningún impacto sobre a mobilidade da poboación nin sobre a accesibilidade ao centro urbano e aos equipamentos públicos. A nova masa crítica xerada nas áreas industriais de Frades si que vai xerar novas necesidades de mobilidade, derivada tanto da propia actividade económica que se desenvolverá nela como polas necesidades de desprazamento dos traballadores. Como ocorre coa poboación do concello, estas necesidades resloveranse fundamentalmente por medios de transporte privados, dada a febleza e escasa

XUNTA DE GALICIA

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira
do Medio Ambiente e Ordenación do Territorio

data: 09 XAN. 2018

A xefa do servizo de Planeamento Urbanístico III
Lucia Linares Yáñez

funcionalidade do transporte público, sobre todo polo que fai ao horario laboral. Este impacto se concreta nun aumento de tráfico producido pola nova actividade industrial (actividade+movementos laborais). Este impacto é negativo, directo, permanente, recuperable e reversible.

7.2.2.3. Valoración dos impactos identificados

De todos os factores ambientais considerados neste capítulo, do desenvolvemento do PXOM de Frades só se identifican impactos en solos, augas, paisaxe, enerxía, demanda de recursos, mobilidade-accesibilidade e producción de residuos. Estes impactos proceden fundamentalmente da execución do solo industrial (S-01 e S-02). A ampliación dos núcleos rurais proxéctase ao longo do tempo, e non vai producir ningún tipo de impacto.

Os impactos considéranse de tipo global. É dicir, non se diferencia entre fases de obras e fase de explotación ou funcionamento do plan, agás no caso da ampliación da área industrial, na que o impacto na fase de obras será maior e de carácter non permanente

7.2.3.1. Impactos derivados da execución de solo industrial

Dadas as características da acción urbanística, produciránse afeccións de tipo moderado sobre os solos (eventuais movementos de terras e artificialización), as augas (demanda de auga e aumento na demanda de saneamento), paisaxe, aumento no consumo de enerxía, no consumo de recursos nas fases de urbanización e construcción da área industrial e na producción de residuos de tipo industrial na fase de funcionamento, aumento do tráfico rodado, que producirá un aumento das inmisións á atmósfera e aumento do ruido.

Non se rexistra ningún tipo de acción ou afección ás áreas naturais do concello salvo a posible presenza da Tetrax Tetra no ámbito do sector S-01. O planeamento de desenvolvemento deberá realizar un estudo da presenza desta especie no ámbito ou no contorno e, en relación con el, tomar as medidas correctoras ou preventivas oportunas..

7.2.4. Capacidad de acollida do territorio

Dadas as características das accións urbanísticas previstas, e o medio en que se desenvolven, permiten concluír que a capacidade de acollida deste territorio é media-baixa.

7.3. Avaliación dos impactos. A matriz de Leopold

A matriz de Leopold é unha ferramenta útil para analizar un sistema complexo. Identificando e cualificando con precisión os riscos medioambientais derivados, neste caso, da urbanización. Este sistema emprega un cadro ou matriz de dobre entrada. Nas columnas detállanse as accións humanas que poden alterar o sistema en cuestión, mentres que nas filas colócanse as características do medio

DILIXENCIA -susceptibles de ser alteradas. Compróbase se cada unha das accións que se van a levar a cabo na presente documento forma parte do PXOM de Frades, aprobado definitivamente por este Concello en Sesión Plenaria celebrada o dia 12 de setembro de 2017. Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades

Asd.: Carmen Gómez Otero,

dereito, a importancia do impacto (consecuencias do impacto). Así mesmo, pone un + ou un - segundo o impacto sexa positivo ou negativo respectivamente.

Matriz de Leopold. Valoración dos impactos																		
modif do réxime		transformación do territorio																
		urbanización								infraestruturas e servizos								
m	i	m	i	m	i	m	i	m	i	m	i	m	i	m	i	m	i	
terra	solos	2	2	2	1	1	1	2	1	3	2	1	2	1	2	2	2	3
	fact físicos sing												3	2				
	auga	cal auga superf	2	2	2	1	3	1							1	1	1	2
	ca auga subt	1	3			1	1									2	1	
	procs	erosión	1	2	2	2	2	1	1	2	1	2	2	2				
caract. Hábitat-ambientes	flora	árbores	1	2	3	3	2	1	2	3	1	1	3	2				
		arbustos	2	1	2	2	3	2	2	1	2	2	2	1				
		estr herbáceo	2	1	2	2	3	2	2	1	2	2	2	1				
	fauna	aves	1	1			1	1										
		esp terrestres	1	1			1	1										
		esp acuáticas																
		esp en perigo																
	usos solo	agricultura	2	2			1	1	2	1	2	2	1	2				
		zonas húmidas																
		zonas urbaniz	1	2	1	2	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1
		paisaxe (vistas)	3	2	2	2	3	1	1	1	3	2	1	2	2	2	3	1
		naturalidade	1	2	1	2	1	2	2	3	2	2	2	1	3	2	3	2
	intereses humanos e estéticos	zonas protex	non se afecta a zonas protexidas															
			20	23	17	17	24	18	15	15	19	16	16	16	11	9	11	11
			37	40			85	74							22	23		
144	magnitude	m: magnitud do impacto																
137	importancia	i: importancia do impacto																

Os impactos identificados presentan unha magnitud (144) e importancia (137) moderadas, máis pola naturalidade do territorio que pola entidade dos impactos, que amais se desenvolven en ámbitos reducidos. En Xeral, o Plan presenta unha baixa intervención no conxunto medio-hábitat cun baixo nivel de impactos, ao tempo que acada un elevado nivel de protección do medio.

XUNTA DE GALICIA
Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira
de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio

de data

09 XAN. 2018

8. Deseño de medidas

A xefa do servizo de Planificación
Urbanística III
Lucía Linares Yáñez

Este apartado describe as medidas que se adoptarán para prever, reducir e contrarrestar calquera efecto negativo para medio ambiente ou socioeconómico derivado da aplicación do PXOM de Frades. Ademais, este apartado complétase co programa de seguimento que figura no punto 11 do presente documento.

As medidas recollidas a continuación deseñanse tendo en conta a natureza dos efectos estratéxicos da alternativa seleccionada sobre as variables de sostibilidade, tanto para potenciais, caso de ser positivos, ou para corrixilos ou compensalos, caso de ser negativos.

Como xa se ten dito en varias oportunidades neste documento, os impactos más importantes que se prevén no desenvolvemento e aplicación do PXOM de Frades procederán da propia urbanización, na súa fase de obras, impactos que son puntuais e que cesarán ao finalizar as obras. Son de escasa magnitud e importancia dado o pequeno tamaño das actuacións, o escaso consumo de solo e o mínimo cambio de uso deste, reducíndose a pequenas bolsas de solo urbanizable. Por outra parte, e dado o modelo centralizado que persegue o Plan, tampoco se contemplan actuacións de construcción de viais, senón que se aproveita e adecúa o preexistente.

Posteriormente, ao finalizar as obras, os impactos derivados dos potenciais incrementos de poboación a causa das novas capacidades (maior necesidade de abastecemento de auga, maior necesidade de saneamento, maior volume de producción de RSU e residuos industriais, necesidade de novos equipamentos e servizos, incremento nas necesidades de mobilidade e creación de emprego) están suficientemente contempladas e previstas polo Plan, e, en todo caso e no horizonte de vixencia do propio Plan, serán de escasa entidade e magnitud.

Dende o punto de vista da naturalidade, non se afectan espazos protexidos ou de valor natural ou paisaxístico, e as eventuais afecções poden derivarse das fases construtivas, restaurándose a naturalidade ao finalizar as obras.

8.1. Medidas preventivas

As medidas preventivas están dirixidas a corrixir os efectos negativos producidos polas accións do Plan., no seu foco ou orixe, evitando –ou minimizando- a aparición dun impacto negativo sobre o medio. Polo tanto, trátase do medio máis axeitado para evitar a aparición de impactos negativos a consecuencia do desenvolvemento das acción previstas polo Plan. Estas medidas recóllense a continuación, agrupadas segundo a fase de desenvolvemento do Plan nas que se aplican:

- DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento é o Plan Xeral de Ordenación Urbana de Frades, aprobado provisionalmente por este Concello en Sesión Plenaria celebrada o dia 12 de setembro de 2017.
- Criterios de deseño: medidas que condicionan o deseño da ordenación urbanística proposta, co fin de evitar a aparición de impactos negativos pola súa causa.

Frades, 18 de setembro de 2017.
A Secretaría do Concello de Frades.

Asdo.. Carmen Gómez Otero.